

Oponentský posudok

Na habilitačnú prácu

Autor: Mgr. art. Marek Majeský, ArtD.

Názov: Výber troch filmových postáv

Oponent: prof. Emil Horváth

Pracovisko: Odborník z praxe

1. Originalita a prínos habilitačnej práce:

Marek Majeský patrí v súčasnosti na Slovensku k mimoriadne výrazným a právom i populárnym predstaviteľom našej divadelnej kultúry, je to herec, ktorý sa uplatňuje s úspechom v divadlách, v televízii, v rozhlase a patrí k umelcom, ktorí si už roky udržiavajú vysoký štandard svojej práce.

2. Uplatnenie umeleckej práce doma i v zahraničí:

Svojou umeleckou činnosťou sa presadil cez film, televíziu doma i v zahraničí. Napokon i tri filmy, ktoré ponúka na habilitáciu: „Kandidát“, „Amnestia“ a „Casino.sk“ a niektoré televízne seriály sú toho dôkazom. Uspel v mnohých projektoch v divadlách, vo viacerých súboroch, spolupracoval s mnohými režisérmi, ktorí používali pri tvorbe rôzne tvorivé postupy, mali rôzne videnie sveta, rôzny pohľad na život a umenie. Uspel v profesii preto, že už od mladosti je jeho herectvo uvedomelou činnosťou, vychádzajúcou zo silnej sebareflexie, skúmania seba samého v procese tvorby. Jeho tvorba bola vždy podporená presnou analýzou dramatického textu, skúmania charakteru postavy, situácie, bol schopný ako herec hlbokého emocionálneho prežitku na javisku a tento cit vedel zaujímavo pred divákom zverejniť. Kritickým myslením a štúdiom teórie sa vedel dopracovať vo svojom herectve k osobnostnému charizmatickému prejavu, vždy vedel k dramatickej postave pridať ako bonus osobnostný vklad. Po absolútoriu prejavil ďalší záujem o štúdium v roku 2009 dizertačnou prácou: „Dramatická postava, možnosti interpretácie a javiskového stvárnenia“, čím splnía aj tretí bod ohodnotenia habilitačného konania a síce:

3. Uplatnenie výsledkov umeleckej práce i výskumu v pedagogickej praxi.

4. Hĺbka a forma práce s literatúrou:

Marek Majeský už svojou doktorandskou prácou a pedagogickým účinkovaním dokázal, že je vzdelaným erudovaným divadelníkom, ktorý vie zužitkovať svoje praktické poznatky pri práci s mladými poslucháčmi herectva, že vie byť pre nich praktickým vzorom. Samozrejme nie v tom, aby ho poslucháči napodobňovali, ale v tom, že dokáže byť pre nich inšpiráciou pri objavovaní seba samých v procese tvorby. V rámci svojho habilitačného konania nám Marek Majeský ponúka svoje tri herecké výkony vo filmoch: „Kandidát“ - rok 2013, „Amnestia“ rok - 2019 a „Casino.sk“ - rok 2019. Všetky filmy dejovo reflektujú zmeny našej spoločnosti po roku 1989, v ktorých Majeský hral hlavné postavy. V Kandidátovi predvádza bravúrnny výkon v postave Lamberta, sebastredného egomaniaka, majiteľa reklamnej agentúry, ktorý v stávke, že dokáže aj z neznámeho bezvýznamného človeka urobiť prezidentského kandidáta, použije aj v demokracii staré zlozvyky predchádzajúceho totalitného režimu a síce: manipuláciu ľudí, prekrúcania pravdy a histórie, používa lož ako interpretáciu pravdy. Majeského výkon v tejto postave je hlbokým exkurzom do psychiky človeka, používa expresívne výrazové prostriedky, razantnú chôdzu, cholerické prejavy nespokojnosti, používa razantnú dikciu, mimochodom bravúrne rečovo zvládnutú. Jeho Lambert kvôli nedostatku empatie

k ľuďom a okoliu prehráva nielen stávkou, ale aj kariéru a stáva sa ľudskou troskou. Pôsobivý výkon. Aj postavy v ďalších filmoch sú prepojené s politikou, ktorá je súčasťou nášho života, či chceme alebo nechceme. Majeského postava herca v Amnestii je nenápadnejšia v prejave ako Lambert v Kandidátovi. Herec cez svoju popularitu, promiskuitnosť, a milostné dobrodružstvá sa obkľukou dostáva k disendu a stáva sa nenápadne „kandidátom“ na vstup do politiky novej doby. Marek Majeský v tejto postave používa decentné herecké výrazové prostriedky, je to niekedy až miniatúrna mimika tváre v detailoch, je to premyslené psychofyzické vedenie postavy. V dnešnej hektickej coronavirusovej dobe pôsobí na mňa veľmi autenticky a súčasne film Casino.sk, v ktorom Majeský hrá vysokopostaveného politika. Práve táto postava mi evokuje knihu Ladislava Mňačka: „Ako chutí moc“. Moc chutí rovnako v každom režime, aj v demokracii sa môže dostať do politiky človek, ktorý nemá potrebné vzdelanie a mentálnu výbavu, aby vedel riešiť potreby ľudí. Majeského stvárnenie postavy politika predstavuje človeka, ktorý svoj život zdevalvoval len na boj o moc a bezcharakterne ide za svojim cieľom.

Záver: Všetky tri výkony v týchto filmoch pokladám za výnimočné v kontexte celej slovenskej filmovej tvorby. Svojou doterajšou tvorbou ako aj pedagogickou činnosťou Marek Majeský spĺňa všetky predpoklady na udelenie umelecko-pedagogického titulu: docent v odbore divadelné umenie.

7. Odporúčenie: Odporúčam uchádzačovi Mgr. art. Marekovi Majeskému, ArtD. udelenie umelecko-pedagogického titulu docent v odbore Divadelné umenie.

V Bratislave 8. 2. 2022

prof. Emil Horváth